

Myntgatekvartalet

- en del av Akershus festning

Kristiania anno 1904.
Myntgatekvartalet
med Johanneskirken
i bakgrunnen. Kirken
ble revet i 1928.

FOTO: A.B. WILSE, 1904/
OSLO MUSEUM

Kvartal med historisk sus

Akershus festning er et av landets viktigste kulturminner, med bygninger og anlegg fra middelalderen og frem til vår tid. Festningen har en rik historie knyttet til konge- og statsmakt. Det gir den en særlig posisjon som rikshistorisk monument. Historien spenner fra dramatiske krigshandlinger, dystre kapitler knyttet til fengsel og okkupasjonstid til dagens fredelige rolle som sted for militære skoler og kontorer, kulturaktiviteter og representasjon. Myntgatekvartalet er en naturlig del av Akershus festning.

På området som i dag kalles «Myntgatekvartalet», stod opprinnelig festningsverket «Redangens bastion». Myntgata har navn etter myntverkstedet som kong Christian IV anla ved Akershus festning i 1628 for å utmynte sølvet fra Kongsberg sølvverk. Her ble det så i siste halvdel av 1800-tallet oppført staller og

forlegning slik at de sammen dannet et kvartal. Anlegget er oppført i furet tegl, på samme måte som i Hovedarsenalet.

Selv om kvartalet har blitt bygd om til kontorer, med blant annet nye vinduer og etasjeskillere, har det beholdt sitt opprinnelige preg.

I tilslutning til kvartalet står tre byg-

ninger som også var knyttet til hestehold, nemlig Høymagasinet, Offisersstallen og Ridehuset på Kontraskjæret. Samlet utgjør disse bygningene et miljø som er et unikt vitnesbyrd om det tidligere betydelige hesteholdet i Forsvaret. At Offisersstallen og Ridehuset fremdeles blir brukt til sitt opprinnelige formål av det ridende politi, bidrar til en historisk kontinuitet i området.

Arkitektonisk bindes bygningene sammen ved bruken av tegl og utmurt bindingsverk, og de framstår med tydelig identitet i forhold til den øvrige kvartalsbebyggelsen i Kvadraturen.

1299

Artilleristallen (1861)

Artilleristallen ble oppført etter tegninger av arkitektene Schirmer og von Hanno, som var ledende arkitekter i sin samtid. En del av arkivet etter von Hanno er bevart som privatarkiv. Her kan vi blant annet finne informasjon om at Artilleristallen er identisk med det som tidligere kaltes «Prindsestallen». På slutten av 1700-tallet hadde kongens svoger, prins Carl av Hessen, fått oppført denne artilleristallen, som derfor senere gjerne ble omtalt som Prindsestallen.

Under stortingsdebatten i 1851 ble Artilleristalltomten lansert som en

mulig tomt for ny stortingsbygning. En regjeringsnedsatt kommisjon, som ble oppnevnt i 1853, lot arkitektene Schirmer og von Hanno utarbeide tegninger for stortingsbygning på denne tomten. Da saken kom opp i Stortinget, fikk imidlertid dette forslaget liten støtte. Et viktig moment mot tomten var at det militære ikke ønsket å gi slipp på den.

Artilleristallen ble tegnet som stall med overliggende høyloft. I 1867 ble stallen forlenget mot kavaleriet. Hesteholdet på Akershus opphørte etter andre verdenskrig, og bygningen ble innredet til kontorer i 1950-årene.

Kavaleristallen (1867)

Kavaleristallen er en tidstypisk bruksbygning som var en del av Myntgatekvartalets gamle stallmiljø. Stallene ble utvidet til nåværende lengde i to omganger, den midtre delen i 1894 og den nordre i 1901. I 1950-årene ble det innredet kontorer i to etasjer og loft. Luftforsvarets stab benyttet lokalene før Miljøverndepartementet overtok i 1980-årene.

Kavalerikasernen (1898)

Kavalerikasernen ble oppført etter tegninger av arkitekt Ove Ekman som forlegning, eskadron- og rideskole i nyrenessansestil. Ove Ekman var blant de mest produktive arkitektene på 1800-tallet, og står bak en rekke sentrale forretnings- og skolebygg i Oslo. Han var også engasjert i reguleringspørsmål, og var antageligvis den første som foreslo at hovedstadens rådhus skulle bygges i Piperviken.

Sammen med de omliggende stallene danner Kavalerikasernen et helhetlig miljø i Myngatekvartalet. Bygningen ble tatt i bruk til kontorer etter andre verdenskrig. Miljøverndepartementet har holdt til her siden 1972.

Officersstallen (1891)

Henrik Nissen var arkitekt for denne stallen, som ble bygget på privat basis som stall for offiserer. Officersstallen er bygget på en gjenfylt vanngrav mellom Redangens bastion og Nordre Kurtine. Staten kjøpte bygningene i 1930 som stall for Hærens Rideskole. Etter andre verdenskrig ble bygningen gjort om til garasjer og kontorer. Stallfunksjonen ble gjenopptatt i 1972, da politiets rytterkorps tok bygningen i bruk.

Ingeniørstallen (1897)

Ingeniørstallen ble ombygd til gymnastikksal i 1917, og er en tidstypisk bruksbygning i enkle former i upusset rød tegl. I 1949 fikk bygningen et tilbygg med undervisningslokaler og garderober for Luftkrigsskolen.

CHRISTIAN IV